

A KÚRIA v é g z é s e

Az ügy száma: Knk.IV.37.586/2016/2.

A tanács tagja: dr. Kozma György a tanács elnöke, dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó előadó bíró,
dr. Balogh Zsolt bíró

Kérelmező: U. S.

Kérelmező képviselője: Dr. Pethő Annamária ügyvéd

Kérelmezett: Nemzeti Választási Bizottság

A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél: kérelmező

Az ügy tárgya: A Nemzeti Választási Bizottság 35/2016. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria

- a Nemzeti Választási Bizottság 35/2016. számú határozatát helybenhagyja;
- kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 10.000 (tízezer) Ft eljárási illetéket.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az ügy alapjául szolgáló tényállás

- [1] A kérelmező 2016. május 13-án 22 érvényes támogató választópolgár adatait és aláírását tartalmazó aláírásgyűjtő ívet nyújtott be a kérelmezetthez a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 3. § (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés módosítsa a hatályos Büntető Törvénykönyvet (2011. évi CXCVI. törvény) annak érdekében, hogy a nemzeti vagyonra és a közpénzek terhére elkövetett csalás, sikkasztás, hűtlen kezelés, költségvetési csalás bűncselekménye ne évülhessen el, az elkövető időkorlát nélkül, bármikor büntethető legyen?”

- [2] A kérelmezett 35/2016. számú határozatában az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadta. Indokolását az Nsztv. 11. §-a folytán alkalmazandó Nsztv. 9. § (1) bekezdésében foglalt jogalkotói egyértelműség hiányára alapozta.
- [3] A kérelmezett kifejtette, hogy a kérelmező a hitelesíteni kívánt kérdésben hibásan – következőképpen megtévesztően – jelölte meg a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényt, miközben a kérdés a Büntető Törvénykönyv egyes rendelkezéseinek módosítását tartalmazta. Az eredményes és érvényes népszavazást követően az Országgyűlés számára nem

Knk.IV.37.586/2016/2.

egyértelmű, hogy melyik törvény módosítására keletkezett kötelezettsége, ahogy ez a kettősség akadályát képezi annak is, hogy a választópolgárok tudatos döntésként adják le szavazataikat a népszavazáson. A kérelmezett indokolásában utalt arra is, hogy a kérdés minden, tehát nemcsak a közvagyon védett jogi tárgya, hanem a magántulajdon elleni cselekményeket is a kérdés hatálya alá vont, amely szintén ellentétes az Nsztv. 9. § (1) bekezdése szerinti egyértelműségi követelménnyel.

- [4] Végül a kérelmezett határozatában utalt arra is, hogy az Alkotmánybíróság 21/1990. (X. 4.) AB határozatában és a 6/1992. (I. 30.) AB határozatában foglaltak, valamint az Alaptörvény XV. cikkéből következő általános jogegyenlőség elve alapján az egyes tulajdoni formák között alkotmányosan, az Alaptörvény módosítása nélkül nem lehet különbséget tenni. A kérelmezett pedig nem hitelesíthet olyan kérdést, amely az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontjával ellentétesen, végső soron az Alaptörvény módosításához vezetne.

A felülvizsgálati kérelem

- [5] A kérelmező az Nsztv. 29. § (1) bekezdésében foglalt határidőben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a kérelmezett 35/2016. számú határozatával szemben, kérte a határozat „hatályon kívül helyezését”, az aláírásgyűjtő ív hitelesítését.
- [6] A felülvizsgálati kérelem értelmében a kérelmezett határozatát nem hatályos jogforrásokra alapozta, mivel a határozata III. pontjában hivatkozott, az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően meghozott alkotmánybíróági határozatokat az alkotmányozó hatalom az Alaptörvény záró és vegyes rendelkezéseinek 5. pontjában hatályon kívül helyezte.
- [7] A kérelmező a határozat II. pontjával összefüggésben arra hivatkozott, hogy a hitelesíteni kívánt kérdés „(...) mondanivalójával és tartalmával az állampolgárok tisztában vannak, nagyon is tudatosan és átgondoltan tudnak dönteni a korrupció megszüntetésére utaló kérdésről”.

A döntés indokolása

- [8] A Kúria a kérelmezett döntésével és annak a felülvizsgált határozat II. pontjában foglalt indokaival egyetértett. Ahogy arra a kérelmezett indokolásában helyesen utalt, a Kúria az Nsztv. 9. § (1) bekezdése szerinti egyértelműségi követelményhez számos szempontot fogalmazott meg. A kérdés akkor bocsátható a komplementer jellegű, közvetlen hatalomgyakorlás jegyében népszavazásra, amennyiben alkalmas arra, hogy a választópolgárok tudatos döntésükkel befolyásolják az ország sorsát, illetve az Országgyűlés számára is egyértelmű az érvényes és eredményes népszavazás eredményeként keletkező jogalkotási kötelezettség iránya és tartalma.
- [9] Az a kérdés, amely megtévesztő tartalmú irányt szab (a szöveg és az annak alátámasztására szolgáló törvényi megjelölés közti ellentmondás) a törvényalkotás számára, nem elégti ki ezt a követelményt. Az alkotmányos keretek között lebonyolított népszavazáshoz nem elegendő a választópolgárok korrupció megszüntetésére irányuló, egyebekben értékelendő igénye. Mivel a felülvizsgálati kérelem érdemben, jogszabályi megjelöléssel nem cáfolta a kérelmezett határozatának II. pontjában kifejtett érvelését, ezért a Kúria megállapította, hogy a kérelmezett jogszerűen és helyesen alkalmazta az Nsztv. 9. § (1) bekezdését és 11. §-át, ezért határozata jogszerű volt.
- [10] A Kúria a felülvizsgálati kérelemnek a határozat III. pontjához fűzött eleme kapcsán az alábbiakra mutat rá:
- [11] Az Alaptörvény „Záró és vegyes rendelkezések” 5. pontja értelmében „[a]z Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott alkotmánybíróági határozatok hatályukat veszítik. E rendelkezés nem érinti az ezen határozatok által kifejtett joghatásokat”. Az Alkotmánybíróság a hivatkozott alaptörvényi szakasz második fordulata alapján, 22/2012. (V. 11.) AB határozatában állást foglalt az Alaptörvény hatálybalépése előtt hozott döntései további alkalmazhatóságáról a következőképpen: „[a]z Alkotmánybíróság feladata az Alaptörvény védelme. Az Alkotmánybíróság az újabb ügyekben felhasználhatja azokat az érveket, amelyeket az Alaptörvény hatálybalépése előtt hozott korábbi

Knk.IV.37.586/2016/2.

határozata az akkor elbírált alkotmányjogi kérdéssel összefüggésben tartalmazott, feltéve, hogy az Alaptörvény konkrét – az előző Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú – rendelkezései és értelmezési szabályai alapján ez lehetséges (Abh. III. 3.1. pont).

- [12] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépését követően nem sokkal megállapította, hogy az Alaptörvény „Szabadság és felelősség” rész XV. cikke általános jogegyenlőségi szabály, amelynek dogmatikája megegyezik az Alkotmányról szóló, hatályon kívül 1949. évi XX. törvény 70/A. §-ában foglalt rendelkezéshez fűzött értelmezéssel. Ennek a meggyőződésének adott hangot a testület 42/2012. (XII. 20.) AB határozata IV. 3. pontjában, valamint a 3087/2013 (III. 27.) AB határozata Indokolás [34]-[35] bekezdéseiben is. Ezért a diszkrimináció, ezen belül a különböző tulajdoni formák és azok alanyai közötti hátrányos megkülönböztetés és annak az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően kimunkált dogmatikájára – a korábbi alkotmánybírói határozatok ezen hatására – a kérelmezett jogszerűen alapíthatta határozatát. A kérelmező felülvizsgálati kérelme ebben a tekintetben sem volt megalapozott.

Alkalmazott jogszabályok

- [13] Alaptörvény «Záró és vegyes rendelkezések» 5. pontja; XV. cikk; 2013. évi CCXXXVIII. törvény 9. § (1) bekezdés, 11. §.

Záró rész

- [14] A Kúria az illetékekről szóló többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 43.§ (7) bekezdése alapján kötelezte a kérelmezőt az eljárás illeték megfizetésére.
- [15] A Kúria e végzéséről az Nsztv. 30.§ (4) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben nyolc napon belül közleményt tesz közzé.
- [16] A jogorvoslatot az Nsztv. 30.§ (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2016. szeptember 27.

dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó sk. előadó bíró, dr. Balogh Zsolt sk. bíró,

A kiadmány hitelül:

tisztviselő